

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 346/2011-9

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 10. augusta 2011 predbežne prerokoval sťažnosť G. G., t. č. vo väzbe, zastúpeného Advokátskou firmou T., v. o. s., vo veci namietaného porušenia čl. 17 ods. 2 a čl. 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v konaní vedenom Krajským súdom v Trenčíne pod sp. zn. 23 Tpo 23/2011 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť G. G. o d m i e t a pre zjavnú neopodstatnenosť.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 8. júla 2011 doručená sťažnosť G. G., t. č. vo väzbe (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia čl. 17 ods. 2 a čl. 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), ako aj čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) v konaní vedenom Krajským súdom v Trenčíne (ďalej len „krajský súd“) pod sp. zn. 23 Tpo 23/2011. Sťažnosť bola odovzdaná na poštovú prepravu 4. júla 2011.

Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ je stíhaný ako obvinený za pokračujúci obzvlášť závažný zločin krádeže a iné trestné činy pre podozrenie, že odcudzil spolu s inými osobami osobné motorové vozidlá. Dňa 8. septembra 2009 bol vzatý do väzby z dôvodov podľa § 71 písm. a) a c) Trestného poriadku. Uznesením krajského súdu bol 21. februára 2011 prepustený z väzby potom, ako bola konštatovaná nečinnosť vyšetrovateľa. Bol mu zároveň uložený probačný dohľad, v rámci ktorého mu boli, okrem iného, stanovené obmedzenia vo forme zákazu vycestovať do zahraničia, vzdaľovať sa z miesta bydliska okrem vymedzených výnimiek, navštevovať mediálneho úradníka a preukazovať mu zdroje príjmov, ako aj zákaz styku a kontaktov so spoluobvinenými, ako aj so svedkom. Sťažovateľ tieto obmedzenia dodržiaval, až 10. apríla 2011 asi o 00.30 h pri odchode z pracoviska (dedinského baru), keď naštartoval auto, zablokovala ho hliadka polície, ktorá ho identifikovala, a toho istého dňa o 13.36 h bol zadržaný a na základe návrhu prokurátora zo zadržania predvedený pred sudkyňu Okresného súdu Trenčín (ďalej len „okresný súd“), ktorá ho 13. apríla 2011 vzala do väzby z dôvodu uvedeného v ustanovení § 71 ods. 2 písm. a) Trestného poriadku, lebo nerešpektoval príkazy súdu. Proti uzneseniu okresného súdu podal sťažnosť, kde poukázal na rozpory v tvrdeniach polície, podľa ktorej ho mali zablokovať až po jednej hodine v noci, hoci iný člen hliadky vypovedal, že to bolo asi 30 minút po polnoci, pričom ku kontrole došlo za okolností, že bývalému probačnému úradníkovi sťažovateľa údajne o 00.30 h telefonoval anonym, že sa sťažovateľ nezdržuje v mieste bydliska, ktorý to vzápätí zatelefonoval polícii, a tá vyslala hliadku na kontrolu sťažovateľa, lebo po skončení práce mal o 00.30 h odísť okamžite domov. Podľa výpovede jedného člena hliadky bola hliadka vyslaná na kontrolu sťažovateľa už o 00.15 h. Krajský súd napriek žiadosti sťažovateľa neumožnil mu vypovedať. V odôvodnení uznesenia uviedol, že nie je dôležité, za akých okolností bolo zistené, že sa sťažovateľ nezdržiaval doma, ale či je táto okolnosť preukázaná. Sťažovateľ poukazuje na to, že dôkazy preukazujúce jeho údajné porušenie príkazov súdu boli vyrábané až po jeho zadržaní. Ešte pri rozhodovaní okresného súdu o väzbe predložil prokurátor úradný záznam nadstrážmajstra P., datovaný po zadržaní sťažovateľa, podľa ktorého bol týždeň pred zadržaním videný týmto policajtom zhovárať sa so spoluobvineným V. Pretože sťažovateľ namietal, že okrem policajtov a ich pomocníka ho nikto neusvedčuje (najmä neboli vypočutí svedkovia z radov občanov nachádzajúcich sa v bare), začala polícia vypočúvať ďalších

svedkov a vo výsluchoch týkajúcich sa údajného porušenia zákazov probačného dohľadu pokračovala počas celej doby, keď vec bola rozhodovaná krajským súdom, ba ešte aj potom. Z týchto výsluchov vyplýva, že verziu polície nikto nepotvrdil. Podmienkou zadržania v danom prípade bolo, aby mediačný úradník oznámil, že dohľad neplní svoj účel. To sa však nestalo, lebo mediačná úradníčka Mgr. S. z vlastnej iniciatívy nepodnikla nič a až 5 hodín po zadržaní sťažovateľa bola zavolaná na políciu, kde uviedla, že pokiaľ sťažovateľ nebol v stanovenom čase v mieste bydliska, potom porušil podmienky.

V danej veci krajský súd evidentne nemal záujem vypočúť si argumenty sťažovateľa, lebo jeho žiadosť byť vypočutý pri rozhodovaní ignoroval s tým, že to nie je potrebné, a evidentne dal najavo, že rozhoduje podľa toho, čo povie polícia. Pritom polícia zrejme nepostupovala podľa zákona, lebo sťažovateľa zadržala bez toho, aby k tomu mala príslušný pokyn probačného úradníka alebo súdu. Nebolo vôbec zisťované, z akého telefónu volal anonym oznamujúci, že sťažovateľ nie je doma, a odkiaľ volajúci poznal súkromné telefónne číslo probačného úradníka. Neboli odstránené rozpory medzi tvrdením príslušníka policajnej hliadky, ktorý vypovedal, že dostali rádiom pokyn kontrolovať sťažovateľa už štvrt'hodiny predtým, než mal anonym volať, a tvrdeniami ostatných členov hliadky za situácie, keď iné dôkazy neboli zisťované.

Sťažovateľ navrhuje vydať nález, ktorým by ústavný súd vyslovil porušenie označených článkov ústavy a dohovoru v konaní vedenom krajským súdom pod sp. zn. 23 Tpo 23/2011 s tým, aby bolo zrušené uznesenie z 5. mája 2011 a prikázané obnoviť právny stav pred zadržaním sťažovateľa 10. apríla 2011.

Z uznesenia krajského súdu č. k. 23 Tpo 23/2011-47 z 5. mája 2011 vyplýva, že sťažnosť podaná sťažovateľom proti uzneseniu okresného súdu sp. zn. Tp 34/2011 z 13. apríla 2011 bola zamietnutá podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku ako nedôvodná. Podľa názoru krajského súdu okresný súd správne postupoval, keď o návrhu prokurátora na „opätovné“ vzatie sťažovateľa do väzby z dôvodu podľa § 71 ods. 2 písm. a) Trestného poriadku rozhodoval na osobitnom procesnom úkone–výsluchu sťažovateľa ako obvineného. Na tomto procesnom úkone sa okrem sťažovateľa a prokurátora zúčastnil aj

obhajca sťažovateľa. Obaja mali možnosť sa tu k návrhu vyjadriť. Sťažovateľ sa odvolal na svoju výpoveď pred vyšetrovateľom z 11. apríla 2011, kde priznal „spanikárenie a útek“ pred policajtmi, avšak časy pobytu mimo domov uvádzal v súlade s príkazmi probačného a mediačného úradníka. Od rozhodnutia o prepustení sťažovateľa z väzby nedošlo k takej zmene okolnosti prípadu, ktorá by odôvodňovala zmenu predchádzajúceho názoru krajského súdu o tom, že pôvodné dôvody väzby podľa § 71 ods. 1 písm. a) a c) Trestného poriadku naďalej trvajú. Sťažovateľ nerešpektoval príkazy súdu tak, ako to má na mysli § 71 ods. 2 písm. a) Trestného poriadku. Hneď v dvoch smeroch porušil príkazy a obmedzenia spojené s jeho pobytom na slobode, čo u osoby obvinenej zo spáchania obzvlášť závažných zločinov je neprijateľné. Pritom nie je rozhodujúce, za akých okolností bolo zistené, že sťažovateľ sa v stanovenú dobu nezdržuje doma, ale to, či je táto okolnosť preukázaná. Nevyplývalo to len z vyjadrení a výpovedí policajtov, ale aj svedka D., ktorý jednoznačne vypovedal o tom, že hliadka bola vyslaná 10. apríla 2011 o 00.45 h a sťažovateľ sa nachádzal mimo domova ešte aj o 1.10 h, keď dokonca v priebehu služobného úkonu policajtom aj ušiel. Taktiež porušenie zákazu stýkať sa s určitými osobami bolo preukázané, pričom nie je rozhodujúce, v ktorom štádiu trestného konania bola táto okolnosť dôkazmi preukazovaná. Z hľadiska námietok sťažovateľa k postupu policajtov treba uviesť, že styk sťažovateľa 3. apríla 2011 vo večerných hodinách s M. V. vyplynul tiež z výpovedí svedkov, ktorí nie sú policajtmi. Pritom nešlo o náhodný styk, ale o rozhovor trvajúci približne 10 minút. Na základe takejto dôkaznej situácie nepovažoval krajský súd za potrebné vykonávať ďalšie dokazovanie týkajúce sa porušovania uložených zákazov zo strany sťažovateľa, a to ani jeho ďalším výsluchom.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľov. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy, alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, návrhy podané oneskorene, ako aj návrhy zjavne neopodstatnené môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

Sťažnosť treba považovať za zjavne neopodstatnenú.

O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil navrhovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh preto možno považovať ten, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, I. ÚS 110/02, I. ÚS 88/07).

Úvahy krajského súdu, ktorými zdôvodňuje preukázanie dôvodov na opätovné vzatie sťažovateľa do väzby, sa v danom štádiu konania javia ako dostatočné a presvedčivé. V okolnostiach daného prípadu nie je úlohou ústavného súdu, ktorý nemožno považovať za „skutkový súd“, vykonávať dôkazy na ďalšie preverenie tvrdenia sťažovateľa, podľa ktorého dôvody na vzatie do väzby v skutočnosti neexistovali a boli iba políciou vykonštruované.

V súvislosti s námietkou sťažovateľa, podľa ktorej k porušeniu jeho práv došlo aj tým, že krajský súd ho napriek jeho požiadavke odmietol vypočuť, treba uviesť, že krajský súd v danej situácii neprekročil svoju právomoc zvážiť, či ďalší výsluch sťažovateľa je pre rozhodnutie vo veci potrebný. Sťažovateľ bol pred rozhodnutím vo veci okresným súdom za prítomnosti svojho obhajcu vypočutý. Prípadná potreba ďalšieho výsluchu sťažovateľa v opravnom konaní bola vecou zváženia krajského súdu.

Berúc do úvahy uvedené skutočnosti ústavný súd rozhodol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde tak, ako to vyplýva z výroku tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 10. augusta 2011